

PRESUDA SUDA

27. ožujka 1980.(*)

„Davanja za veterinarske preglede – Povrat neosnovano plaćenih iznosa”

U predmetu 61/79,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je Sudu uputio Tribunale civile e penale di Milano (Građanski i kazneni sud u Milanu, Italija), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Amministrazione delle finanze dello Stato

i

Denkavit italiana Srl.,

o tumačenju članka 13. stavka 2. i članka 92. Ugovora o EEZ-u u pogledu povrata iznosa naplaćenih kao davanja s istovrsnim učinkom kao carine,

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, A. O'Keefe i A. Touffait, predsjednici vijeća, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, Lord Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans i O. Due, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Reischl,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 1. ožujka 1979., koje je tajništvo Suda zaprimilo 13. travnja 1979., Tribunale civile e penale di Milano (Građanski i kazneni sud u Milanu, Italija) uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u dva pitanja o tumačenju članka 13. stavka 2. i članka 92. Ugovora o EEZ-u u pogledu prava poreznih obveznika na povrat nacionalnih davanja koja nisu spojiva s pravom Zajednice i koja su prethodno platili.

2 Ta pitanja glase:

„(A) Je li povrat iznosa koji su naplaćeni kao carine (u ovom slučaju kao davanja za veterinarske preglede) prije no što su ih institucije Zajednice kvalificirale kao davanja s istovrsnim učinkom kao carine spojiv s propisima Zajednice, osobito s osnovnom namjerom članka 13. stavka 2. i članka 92. Ugovora o EEZ-u, ako je predmetno opterećenje već preneseno na kupce uvezenih proizvoda?

(B) Protivi li se propisima Zajednice, a osobito članku 13. stavku 2. i članku 92. Ugovora o EEZ-u, da pojedinci na temelju zabrane i ukidanja davanja s istovrsnim učinkom kao carine ostvaruju pravo da zatraže povrat iznosa koje su neosnovano platili državi, a koje je država sa svoje strane nezakonito naplatila kao davanja s istovrsnim učinkom, nakon što su takva davanja ukinuta pravom Zajednice, ali prije no što su ih institucije Zajednice kvalificirale kao davanja s istovrsnim učinkom kao carine?”

3 Pitanja su postavljena u okviru spora pokrenutog 1978. između poduzeća Denkavit italiana Srl. i talijanske financijske uprave u vezi s iznosom od 2 783 140 LIT koji je to poduzeće platilo između 1971. i 1974. kao davanja za veterinarske preglede u skladu s člankom 32. Testo Unico br. 1265 od 27. srpnja 1934. o zdravstvenim zakonima (Suppl. ord. alla Gazzetta Ufficiale, 9. 8. 1934., n. 186).

4 U biti se odnose na postojanje i područje primjene obveze država članica koje su naplaćivale nacionalna davanja ili pristojbe za koje je naknadno utvrđeno da nisu spojive s pravom Zajednice da ih vrate na zahtjev poreznog obveznika.

5 U svojim pisanim očitovanjima talijanska vlada ističe ozbiljne financijske poteškoće za države članice koje bi proizišle iz obveze da gospodarskim subjektima vrate nacionalna davanja i pristojbe koje su naplaćene i plaćene u općem uvjerenju da su u skladu s pravom Zajednice ako se, ponekad i nakon nekoliko godina, tumačenjem koje je Sud na temelju članka 177. Ugovora dao tijelima i nacionalnim sudovima ukaže na nespojivu značajku koja nije bila očita i potakne ih se, na temelju činjenice da pravo Zajednice ima prednost, da odbiju primjenu predmetnih nacionalnih odredaba.

6 Tomu je osobito tako u pogledu velikog broja davanja, osobito davanja za veterinarske preglede, koja se naplaćuju na granicama i čiji je istovrsni učinak kao carina koji je zabranjen Ugovorom tek postupno postao jasan u okviru tumačenja tog koncepta koje je dao Sud. Sama Komisija shvatila je da su za rasvjetljavanje više od 500 pristojbi i utvrđivanje jesu li one po svojoj naravi davanja s istovrsnim učinkom kao carine ili nisu potrebna znatno dulja razdoblja od onih koja su izvorno predviđena, odnosno od prijelaznog razdoblja.

7 Talijanska vlada isto tako ustraje na znatnim razlikama koje postoje među državama članicama u pogledu uvjeta pod kojima se mogu pokretati postupci za osporavanje poreza koji se nezakonito zahtijeva ili naplaćuje ili za povrat neosnovano plaćenih pristojbi. Tvrdi da su te razlike takve da dovode do „stanja neravnoteže” na štetu

gospodarskih subjekata, a koje u potpunosti odgovara stanju do kojeg je dovela neosnovana naplata tih iznosa.

- 8 Naposljetku, talijanska vlada navodi da su, s obzirom na njihovu narav, neosnovano naplaćena davanja gospodarski subjekti prenijeli u cijene tako da su ih u konačnici snosili krajnji potrošači. Njihov povrat gospodarskim subjektima bio bi neopravdano bogaćenje i zapravo bi imao učinak potpore.
- 9 Talijanska je vlada na temelju tih razmatranja zaključila da je potrebno priznati postojanje općeg načela prava Zajednice prema kojemu se povrat iznosa koji su naplaćeni kao pristojbe za koje je utvrđeno da imaju istovrstan učinak kao carine može dopustiti samo za iznose koji su naplaćeni nakon presude Suda kojom je predmetna vrsta davanja kvalificirana kao davanje s istovrsnim učinkom. Tvrdi da je, osim toga, potrebu za načelom te vrste Sud priznao u svojoj presudi od 8. travnja 1976. (predmet 43/75, Defrenne/Sabena, Zb. 1975, str. 455.) i da na temelju te presude treba smatrati da pravo pojedinca da ne plati davanje s istovrsnim učinkom ne odgovara nužno obvezi države članice koja nije ispunila svoje obveze iz Ugovora da to davanje vrati nakon što je naplaćeno.
- 10 S druge strane, prema mišljenju poduzeća Denkavit italiana Srl., izravan učinak zabrane naplaćivanja davanja s istovrsnim učinkom kao carine koja je utvrđena u članku 13. stavku 2. Ugovora podrazumijeva da je taj učinak, zajedno s pravima pojedinaca koja iz njega proizlaze, na snazi od datuma koji je u toj odredbi utvrđen za ukidanje tih davanja neovisno o datumu na koji se u stalnoj sudskoj praksi utvrdi ili je utvrđeno da predmetno davanje nije spojivo s pravom Zajednice i bez obzira na to je li riječ o utvrđenju Suda u okviru postupka zbog povrede obveze države članice iz Ugovora u smislu članka 169. Ugovora ili nacionalnih sudova kao rezultat tumačenja područja primjene predmetne odredbe Zajednice na temelju članka 177. Taj izravan učinak zapravo ima radikalnije posljedice jer se svaka odredba nacionalnog prava kojom se isključuje ili ograničava ostvarivanje prava koja su pojedincima dodijeljena izravno primjenjivim odredbama prava Zajednice i sama mora smatrati nespojivom s predmetnom odredbom Zajednice.
- 11 Postavljena pitanja, koja su međusobno usko povezana, odnose se na područje primjene dviju odredaba Ugovora, članka 13. stavka 2. i članka 92. Njima se pita kakav je učinak tih odredaba na pravo pojedinaca da zahtijevaju povrat nacionalnih davanja i na povezanu obvezu država članica da ih vrate ako su zajedno ili pojedinačno ispunjena dva uvjeta koja je utvrdio nacionalni sud: (a) ako je tek kao rezultat tumačenja koje je na temelju članka 177. Ugovora dao Sud nakon završetka prijelaznog razdoblja utvrđeno da su ta nacionalna davanja po naravi davanja s istovrsnim učinkom kao uvozne carine i stoga nespojiva sa zabranom utvrđenom u članku 13. stavku 2. i (b) ako je gospodarski subjekt koji je platio ta davanja prenio odgovarajuće opterećenje na kupce uvezenih proizvoda.
- 12 Prije ispitivanja odgovora koji treba dati na postavljena pitanja valja napomenuti da Sud na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u ne odlučuje o nespojivosti određenog

nacionalnog davanja s pravom Zajednice i odgovarajućoj zabrani naplaćivanja tog davanja u određenom slučaju. U okviru pravosudne suradnje koja je uspostavljena tom odredbom na nacionalnim je sudovima da, primjenjujući temeljno pravilo da pravo Zajednice ima prednost, u sporovima koji se pred njima vode, štite prava pojedinaca koja na temelju samog Ugovora proizlaze iz izravnog učinka zabrane davanja s istovrsnim učinkom kao carine. Na postavljena pitanja valja odgovoriti uzimajući u obzir tu činjenicu.

Članak 13. stavak 2. Ugovora

- 13 Člankom 13. stavkom 2. Ugovora propisano je da se „[d]avanja s istovrsnim učinkom kao uvozna carina koja su na snazi među državama članicama postupno [...] ukidaju u prijelaznom razdoblju. Komisija direktivama utvrđuje rokove za ukidanje. Vodi se pravilima iz članka 14. stavaka 2. i 3. i direktivama koje je donijelo Vijeće u skladu s člankom 14. stavkom 2.” [neslužbeni prijevod]
- 14 Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda izraženoj osobito u njegovim presudama od 19. lipnja 1973. (predmet 77/72, Capolongo, Zb. 1973, str. 611.), 18. lipnja 1975. (predmet 94/74, IGAV, Zb. 1975, str. 699.) i 5. veljače 1976. (predmet 87/75, Bresciani, Zb. 1976, str. 129.), članak 13. stavak 2. sadržava u pogledu svih davanja s istovrsnim učinkom kao carine jasnu i bezuvjetnu zabranu njihova naplaćivanja najkasnije od završetka prijelaznog razdoblja, drugim riječima od 1. siječnja 1970., tako da ta odredba po svojoj naravi može proizvesti izravne učinke u pravnim odnosima između država članica i osoba koje podliježu njihovu pravu. Kako je Sud naveo u svojoj presudi od 9. ožujka 1978. (predmet 106/77, Amministrazione delle finanze dello Stato/Simmenthal, Zb. 1978, str. 643.), pravna pravila prava Zajednice moraju se potpuno i ujednačeno primjenjivati u svim državama članicama od datuma njihova stupanja na snagu i tijekom cjelokupnog trajanja njihove valjanosti.
- 15 Člankom 177. Ugovora propisano je da je Sud nadležan odlučivati o prethodnim pitanjima koja se osobito tiču tumačenja Ugovora i akata institucija. Svrha je te nadležnosti osigurati da nacionalni sudovi ujednačeno tumače i primjenjuju pravo Zajednice, a osobito odredbe s izravnim učinkom.
- 16 Tumačenje koje Sud dâ pravnom pravilu prava Zajednice, u izvršavanju nadležnosti koju mu daje članak 177., objašnjava i precizira, ako je to potrebno, značenje i doseg tog pravnog pravila, onako kako ono treba ili je trebalo biti shvaćeno i primijenjeno od trenutka svog stupanja na snagu. Iz navedenoga proizlazi da tako tumačeno pravno pravilo sudovi mogu i moraju primijeniti čak i na pravne odnose koji su se pojavili i nastali prije presude o zahtjevu za tumačenje ako su usto ispunjeni uvjeti koji omogućuju iznošenje spora o primjeni spomenutog pravnog pravila pred nadležne sudove.
- 17 Kako je priznao u svojoj presudi od 8. travnja 1976. (predmet 43/75, Defrenne/Sabena, Zb. 1976, str. 455.), Sud samo iznimno može, primjenom općeg načela pravne sigurnosti svojstvenog pravnom poretku Zajednice i uzimajući u obzir ozbiljne

- poteškoće koje njegova presuda može izazvati u pogledu prošlosti u pravnim odnosima uspostavljenima u dobroj vjeri, odlučiti da svim zainteresiranim osobama ograniči mogućnost pozivanja na odredbu koju je tako protumačio kako bi se dovelo u pitanje te pravne odnose.
- 18 Međutim, takvo ograničenje može biti dopušteno samo u konkretnoj presudi u kojoj se odlučuje o zatraženom tumačenju. Temeljni zahtjev opće i ujednačene primjene prava Zajednice podrazumijeva da je samo na Sudu da odluči o vremenskim ograničenjima tumačenja koje daje.
  - 19 Uvjeti nužni za takva ograničenja nisu ispunjeni ako spor pokrenut pred nacionalnim sudom proizlazi iz zabrane naplaćivanja nacionalnih davanja s istovrsnim učinkom kao uvozne carine jer je Sud priznao opće područje primjene te zabrane i njezinu apsolutnu narav već 1962., drugim riječima prije završetka prijelaznog razdoblja, u svojoj presudi od 14. prosinca 1962. (spojeni predmeti 2 i 3/62, Komisija/Veliko Vojvodstvo Luksemburg i Kraljevina Belgija, Zb. 1962, str. 814.). Sud je u toj presudi naveo da „pojam „davanja s istovrsnim učinkom” kao carina nije iznimka od općeg pravila zabrane carina već, naprotiv, njegova nužna dopuna kojom se omogućuje da ta zabrana bude učinkovita.”
  - 20 Sud je isto tako u svojoj presudi od 16. lipnja 1966. (spojeni predmeti 52–55/65, Savezna Republika Njemačka/Komisija, Zb. 1966, str. 227.) odbio argument da upravne pristojbe koje su naknada za određenu uslugu koju pruža uprava mogu biti izuzete iz pojma davanja s istovrsnim učinkom. U svojoj presudi od 10. prosinca 1968. (predmet 7/68, Komisija/Republika Italija, Zb. 1968, str. 617.) Sud je potvrdio to tumačenje u pogledu davanja za talijanska umjetnička djela i, u presudi od 1. srpnja 1969. (predmet 24/68, Komisija/Republika Italija, Zb. 1969, str. 193.), u pogledu statističkih pristojbi. Naposljetku, u svojoj presudi od istog datuma (spojeni predmeti 2–3/69, Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, Zb. 1969, str. 211.) Sud je utvrdio da pojam davanja s istovrsnim učinkom iz članaka 9. i 12. Ugovora o EEZ-u uključuje sva novčana davanja, osim carine u užem smislu, koja se naplaćuju na robu u prometu unutar Zajednice uz obrazloženje da ta roba prelazi granicu, u mjeri u kojoj su takva davanja dopuštena posebnim odredbama Ugovora, pri čemu, osim toga, nije potrebno uzeti u obzir činjenicu da je predmetno davanje služilo ispunjavanju ciljeva socijalne sigurnosti.
  - 21 Iz te ustaljene sudske prakse proizlazi da su države članice i predmetni gospodarski subjekti bili već prije završetka prijelaznog razdoblja, odnosno prije datuma kad je zabrana u skladu s člankom 13. stavkom 2. Ugovora o EEZ-u počela općenito i bezuvjetno proizvoditi učinke, dovoljno informirani o području primjene te zabrane tako da u svakom slučaju nije potrebno ograničiti njezino područje primjene za razdoblje nakon 1. siječnja 1970.
  - 22 Međutim, valja napomenuti da ako je posljedica pravila prava Zajednice, kao što je članak 13. stavak 2. Ugovora, zabrana naplaćivanja nacionalnih davanja ili pristojbi s prethodno opisanim učincima, zaštita prava koja pojedinci uživaju na temelju izravnog

učinka takve zabrane ne zahtijeva nužno jedinstveno pravilo koje je zajedničko svim državama članicama i odnosi se na formalne i materijalne uvjete kojima podliježe osporavanje ili povrat tih davanja.

- 23 Usporedba nacionalnih sustava pokazuje da je problem osporavanja davanja koja se nezakonito zahtijevaju ili povrat neosnovano plaćenih davanja različito riješen u različitim državama članicama, čak i unutar iste države članice, primjenom različitih vrsta poreza ili predmetnih davanja. U određenim slučajevima osporavanja ili zahtjevi te vrste u skladu sa zakonom podliježu posebnim formalnim uvjetima i rokovima u pogledu prigovora podnesenih poreznoj upravi i sudskih postupaka. S obzirom na funkcioniranje takvih mehanizama pravne zaštite, Sud je u svojim presudama *Rewe i Comet* od 16. prosinca 1976. (predmeti 33 i 45/76, Zb. 1976, str. 1989. i 2043.) utvrdio da je utvrđivanje razumnih rokova za pokretanje postupaka u interesu pravne sigurnosti, čiju zaštitu uživaju i porezni obveznik i uprava, spojivo s pravom Zajednice.
- 24 U drugim slučajevima tužbe za povrat neosnovano plaćenih davanja treba podnijeti redovnim sudovima, osobito u obliku tužbi za povrat neosnovano plaćenih iznosa. Rokovi za podnošenje takvih tužbi različiti su, u nekim slučajevima oni odgovaraju roku za pokretanje postupka utvrđenom u skladu s općim pravom, tako da uključene države članice mogu biti suočene sa znatnim nakupljanjem prigovora ako se utvrdi da određene nacionalne porezne odredbe nisu spojive sa zahtjevima prava Zajednice.
- 25 Iz gore navedenih presuda od 16. prosinca 1976. (*Rewe i Comet*) proizlazi da je u skladu s načelom suradnje utvrđenim u članku 5. Ugovora o EEZ-u sudovima država članica povjereno da osiguraju pravnu zaštitu koju pojedinci uživaju na temelju izravnog učinka odredaba prava Zajednice. U nedostatku propisa Zajednice o osporavanju ili povratu nezakonito zahtijevanih ili neosnovano naplaćenih nacionalnih davanja, na domaćem je poretku svake države članice da odredi nadležne sudove i utvrdi postupovna pravila za sudske postupke namijenjene osiguravanju zaštite prava koja pojedinci uživaju na temelju izravnog učinka prava Zajednice, pri čemu se podrazumijeva da takva pravila ne mogu biti manje povoljna od onih koja se odnose na slične unutarnje postupke te da se ni u kojem slučaju ne mogu prilagoditi na način da u praksi onemogućavaju ostvarivanje prava koja su nacionalni sudovi obvezni štiti.
- 26 Valja navesti u tom pogledu da zaštita prava koja su u tom području zajamčena pravnim poretkom Zajednice ne zahtijeva dodjelu povrata neosnovano naplaćenih davanja u uvjetima koji bi doveli do neopravdanog bogaćenja onih koji ostvaruju prava. Shodno tomu, sa stajališta prava Zajednice ništa ne sprječava nacionalne sudove da u skladu sa svojim nacionalnim pravom uzmu u obzir činjenicu da su se neosnovano naplaćena davanja mogla uključiti u cijene poduzeća koje je obvezno platiti davanje i prenijeti na kupce.
- 27 Talijanska vlada skrenula je pozornost na ograničenja koja se mogu zakonito odrediti u pogledu ostvarivanja prava na osporavanje nezakonitih poreza ili na zahtijevanje njihova povrata te na razliku koja se u nacionalnim zakonodavstvima u tom pogledu pravi između uvjeta koji se odnose na odbijanje plaćanja poreza ili na osporavanje

njihova naplaćivanja te onih koji se odnose na povrat poreza koji su već prethodno plaćeni. Međutim, budući da je riječ o nacionalnim porezima i vodeći računa o trenutačnom stanju prava Zajednice, ta razmatranja treba uzeti u obzir u okviru nacionalnih zakonodavstava s obzirom na gore navedena ograničenja.

28 Stoga na pitanja o tumačenju članka 13. stavka 2. valja odgovoriti kako slijedi:

(a) izravan učinak članka 13. stavka 2. Ugovora o EEZ-u podrazumijeva da se od završetka prijelaznog razdoblja tužbe protiv nacionalnih davanja s istovrsnim učinkom kao carine ili zahtjevi za povrat takvih davanja mogu, ovisno o okolnostima, podnijeti pred tijelima i sudovima država članica, čak i za razdoblje prije ili u trenutku kvalifikacije tih davanja koja proizlazi iz tumačenja koje je Sud dao na temelju članka 177. Ugovora;

(b) međutim, na pravnom je poretku svake države članice da utvrdi uvjete u kojima porezni obveznici mogu osporiti takve poreze ili zahtijevati njihov povrat, pod uvjetom da ti uvjeti nisu manje povoljni od uvjeta koji se odnose na slične tužbe u domaćem pravu i da u praksi ne onemogućavaju ostvarivanje prava dodijeljenih pravnim poretkom Zajednice;

(c) sa stajališta prava Zajednice ništa ne sprječava nacionalne sudove da u skladu sa svojim nacionalnim pravom uzmu u obzir činjenicu da su se neosnovano naplaćena davanja mogla uključiti u cijene poduzeća koje je obvezno platiti davanje i prenijeti na kupce.

Članak 92. Ugovora

29 Upućivanjem na članak 92. Ugovora, nacionalni sud u biti pita ne bi li povrat neosnovano naplaćenih nacionalnih davanja koji traže gospodarski subjekti u uvjetima koje je opisao taj sud trebalo smatrati potporom u smislu članka 92. Ugovora i stoga nespojivim s pravom Zajednice.

30 U skladu s člankom 92. stavkom 1. „svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je sa zajedničkim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama.” [neslužbeni prijevod]

31 Ta se odredba stoga odnosi na odluke država članica kojima potonje nastoje ostvariti svoje gospodarske i socijalne ciljeve te na temelju jednostranih i autonomnih odluka poduzećima ili drugim pravnim osobama daju sredstva ili osiguravaju prednosti čija je namjena potaknuti ostvarivanje željenih gospodarskih ili socijalnih ciljeva. Ona se ne primjenjuje na obvezu plaćanja ili povrata iznosa koja proizlazi iz činjenice da te iznose nije dugovala osoba koja ih je platila. Iz navedenoga proizlazi da nacionalni porezni sustav koji poreznom obvezniku omogućuje da ospori porez ili zahtijeva njegov povrat nije potpora u smislu članka 92. Ugovora. Je li moguće ostvariti povrat poreza na

temelju te činjenice ili nije ovisi zapravo o značajkama nacionalnih zakonodavstva o povratu neosnovano plaćenih iznosa, osobito u području poreza.

- 32 Stoga na pitanja o tumačenju članka 92. Ugovora valja odgovoriti da obveza tijela države članice da poreznim obveznicima koji su u skladu s nacionalnim pravom podnijeli zahtjev za povrat vrate davanja ili pristojbe koje nisu dugovali jer nisu bile spojive s pravom Zajednice, nije potpora u smislu članka 92. Ugovora o EEZ-u.

Troškovi

- 33 Troškovi danske i talijanske vlade te Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Suda, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

odlučujući o pitanjima koja mu je rješenjem od 1. ožujka 1979. uputio Tribunale civile e penale di Milano (Građanski i kazneni sud u Milanu, Italija), a koje je Sud zaprimio 13. travnja 1979., odlučuje:

1.
  - (a) **Izravan učinak članka 13. stavka 2. Ugovora o EEZ-u podrazumijeva da se od završetka prijelaznog razdoblja tužbe protiv nacionalnih davanja s istovrsnim učinkom kao carine ili zahtjevi za povrat takvih davanja mogu, ovisno o okolnostima, podnijeti pred tijelima i sudovima država članica, čak i za razdoblja prije kvalifikacije tih davanja koja proizlazi iz tumačenja koje je Sud dao na temelju članka 177. Ugovora.**
  - (b) **Na pravnom je poretku svake države članice da utvrdi uvjete u kojima porezni obveznici mogu osporiti takve poreze ili zahtijevati njihov povrat, pod uvjetom da ti uvjeti nisu manje povoljni od uvjeta koji se odnose na slične tužbe u domaćem pravu i da u praksi ne onemogućavaju ostvarivanje prava dodijeljenih pravnim poretkom Zajednice.**
  - (c) **Sa stajališta prava Zajednice ništa ne sprječava nacionalne sudove da u skladu sa svojim nacionalnim pravom uzmu u obzir činjenicu da su se neosnovano naplaćena davanja mogla uključiti u cijene poduzeća koje je obvezno platiti davanje i prenijeti na kupce.**
2. **Obveza tijela države članice da poreznim obveznicima koji su u skladu s nacionalnim pravom podnijeli zahtjev za povrat vrate davanja ili pristojbe koje nisu dugovali jer nisu bile spojive s pravom Zajednice, nije potpora u smislu članka 92. Ugovora o EEZ-u.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 27. ožujka 1980.

[potpisi]

---

* Jezik postupka: talijanski

RADNI PRIJEVOD